

Inleiding

I'm still standing after all this time
 Picking up the pieces of my life
 Without you on my mind

- Elton John ('I'm still standing')

Een uurtje geleden ging ik zwemmen in het openluchtwembad hier in de buurt. Ik kan niet goed zwemmen, ik doe dat op z'n Saint-Tropez, je weet wel: met het hoofd boven water terwijl ik de omgeving afspeur. Maar ik doe het graag en als je iets graag doet, maken skills niet zoveel uit. Anyway. Ik was mijn baantjes aan het trekken toen een paar jonge meisjes in mijn baan kwamen spelen. Zo zijn jonge meisjes: zich totaal niet bewust van hun omgeving. Het feit dat jij daar hardcore aan het zwemmen bent, negeren ze compleet.

Op een bepaald moment springt er eentje vlak voor me in het bad, waardoor ik haar moet ontwijken, mijn ritme verstoord is en ik op het punt sta haar een mep te verkopen (in mijn hoofd dan, jonge meisjes slaan in het openbaar wordt – vooralsnog – niet maatschappelijk aanvaard). Op dat ogenblik roept haar vriendinnetje: ‘Zeg, je moet kijken waar je springt, hé, je was bijna op die mevrouw gesprongen!’

Het cruciale woord in de bovenstaande zin is ‘mevrouw’. Ik ben opeens, zonder dat ik het doorhad, een mevrouw geworden. Logisch, zou je kunnen denken, in de ogen van een dertienjarige is iedereen boven de 25 hoogbejaard. Maar het zijn niet alleen die meisjes, realiseerde ik me, terwijl ik verder zwom. Het gebeurt ook in winkels, op straat en op restaurant. Niet langer: ‘Wat mag het zijn voor de jongedame?’ (Alcohol, het antwoord op die vraag is altijd alcohol.) of ‘Excuseer, juffrouw, mag ik eens iets vragen?’ (Nee). Maar wel ‘mevrouw’, dus. Ik veronderstel dat dat een gangbare aanspreking is zodra je de 30 voorbij bent. En ik ben er zeker van dat sommige vrouwen het als een teken van respect beschouwen dat ze als een volwaardig, volwassen lid van de samenleving aangezien worden. Maar dat zijn dezelfde vrouwen die dingen zeggen als ‘Ik voel me nu

veel beter in mijn vel dan toen ik 22 was; god, 22, wat een vreselijke leeftijd was dat!’

Bullshit, 22 was geweldig. Natuurlijk zit je beter in je vel na je 30ste, maar dat is alleen maar een compensatie van het universum voor het feit dat je binnenkort doodgaat. Op je 22ste ben je niet alleen strak en cellulitisvrij, je hebt je hele leven nog voor je. Je bent zo fucking verwaand dat je denkt dat doodgaan en rimpels krijgen iets is wat andere mensen overkomt. Maar jou zal dat niet gebeuren, jij gaat voor altijd leven.

Ik ga eerlijk zijn, het feit dat ik misschien een tikje lastig doe over mijn aftakelingsproces, heeft mogelijk te maken met het feit dat ik single ben. Ik ben 33 jaar en single. En ik weet niet eens hoe dat zo gekomen is. Oké, ja, ik was erbij toen het gebeurde, maar het voelt soms als een soort van dissociatieve beslissing (volgens Google is ‘dissociatie’ een term uit de psychologie en psychiatrie; een geestesgesteldheid waarin bepaalde gedachten, emoties, waarnemingen of herinneringen buiten het bewustzijn geplaatst worden, tijdelijk niet ‘oproepbaar’ zijn of minder samenhang vertonen).

Letterlijk betekent dissociatie ‘ontkoppeling’ of ‘uiteenvallen’. Met andere woorden, soms lijkt het alsof een ander deel van mijn persoonlijkheid (laten we haar ‘Crazy Bitch’ noemen) de beslissing voor me genomen heeft. Ik was bezig mijn leven te leiden zoals een braaf, Vlaams meisje dat hoort te doen: flink studeren, vriendje zoeken, vriendje vinden, afstuderen, job zoeken, job vinden, huis zoeken, huis vinden, huis verbouwen, trouwen... tot Crazy Bitch wakker werd uit haar winterslaap, zich eens uittrekte, rondkeek en dacht: ‘Ja, nu is het

welletjes geweest. *Let's shake things up a little*. Ga jij maar eventjes aan de kant staan, Braaf Vlaams meisje, dan kan je toekijken hoe ik de laatste tien jaar van je leven opblaas tot er niets meer van overblijft en jij helemaal opnieuw mag beginnen.' En dat deed ze. In een tijds- spanne van enkele maanden had ik geen man meer, geen huis, was ik 80% van mijn vrienden kwijt en kreeg ik, eens om de tien dagen, zo'n hysterische paniekaanval dat ik dacht dat ik klaar was voor een gedwongen opname. Geen zorgen, ik heb intussen wel weer een huis en nieuwe, leuke vrienden. Er is ook weer – enigszins – sprake van mentale stabiliteit, maar dat komt allemaal later in dit boek uitgebreid aan bod. Een beetje geduld, jongens! Ik ben dit aan het opbouwen, ik moet 160 bladzijden vol krijgen.

Ik ga er geen doekjes om winden: scheiden is niet voor de zwakken van hart. Het is een van de pijnlijkste dingen die je in je leven kan meemaken. Het doet je grondvesten niet daveren, het maakt moes van je grondvesten. En ik heb het dan nog eens goed gedaan, hé. Geen sprake van een vechtscheiding. Als je 'modelscheiding' zou googelen, dan zou je eigenlijk moeten uitkomen bij een foto van mij. Het was één en al wederzijds begrip en 'Laten we vrienden blijven' en 'Ik wens je echt het aller-allerbeste toe!' We gingen nog samen uit, gingen samen op reis, hadden lange gesprekken op café nadat we naar de bioscoop geweest waren. Kortom, we kunnen gerust spreken van de Beyoncé van de echtscheidingen. 'Waarom ben je dan in godsnaam weggelopen?' hoor ik je vragen. Goeie opmerking.

Laat me je vraag beantwoorden met een andere vraag: *'Is someone getting the best of you?'* Ik heb Dave Grohl aan het werk gezien en iemand die zijn boodschap met zoveel enthousiasme brengt, zal wel

weten waar hij het over heeft. In een relatie – of die nu romantisch, vriendschappelijk of werkgerelateerd is – moet een ander altijd jouw beste versie naar boven halen. Dus, lieve lezer, als jij op dit moment worstelt met een bepaalde relatie, stel jezelf dan de bovenstaande vraag. Als het antwoord 'nee' luidt en je zin hebt om eens iets radicaals en gek te doen, stap dan uit die relatie. Het universum zal je belonen met rijkdom, spirituele rust en wilde seks. Of dat hoop ik toch. *Any moment now...* Dat was mijn eerste stukje advies. Er volgen er nog massa's! Dus blijf zeker hangen voor een volgende aflevering van 'Ongevraagde maar Opgedrongen Mening van Oude Vrouwen'.

Maar dus: waarover gaat dit boek? Je zou het kunnen lezen als een handleiding voor singles, maar dan zal je je op het einde waarschijnlijk bekocht voelen en je geld terugvragen*. Ik heb de wijsheid niet in pacht (luide, instemmende lach van mijn integrale familie als ze dit leest) en ik ga niets anders beweren, maar ik weet wel dat het mij geholpen zou hebben om een boek als dit te hebben toen ik net single was. Ik ben nog steeds aan het zoeken naar mijn herpositionering in deze – op koppels gerichte – maatschappij en ik maak dus heel veel fouten. Maar fouten zijn goed, want daaruit kan je leren. Of dat schijnen sommige mensen toch te doen. Wellicht kan je dit boek het best lezen als een verslag van die zoektocht, waarbij ik je informeer over een aantal inzichten die ik intussen opgedaan heb. Misschien heb je er iets aan, misschien ook niet, maar weet in dat laatste geval dat ik, in vergelijking met een gemiddelde vrouw, extreem veel gênante dingen meemaak, dus zal er af en toe ook wel gelachen kunnen worden.

* Boekenwinkels doen niet aan terugbetaling. Ze hebben het al lastig genoeg zo. *So don't be a dick* en lees het gewoon.

Een groot stuk gaat echter ook over ‘de vrouw’. Ik ben er namelijk zelf eentje en ik weet goed hoe dat aanvoelt. Dat wil niet zeggen dat dit boek niet voor mannen is, enkel dat ik vanuit een vrouwelijk perspectief schrijf. Wanneer ik bijvoorbeeld schrijf over een ‘hij’ als partner, dan doe ik dat omdat ik op mannen val, maar ook omdat het vermoeiend en minder vlot zou lezen als ik telkens ‘hij/zij’ zou gebruiken. Vul echter gerust in volgens jouw seksuele voorkeur.

Daarnaast – en ik zeg dit liever op voorhand zodat je gewaarschuwd bent – gaan een aantal stukken ook gewoon over de positie van de vrouw. Dat betekent dat er hier en daar mogelijk een feministische sluier over hangt. Maar GEEN ZORGEN, nergens in het boek doe ik een oproep tot het verbranden van mannelijke geslachtsdelen en/of zet ik aan tot mannenhaat. Ik heb het al gezegd en ik zal het blijven herhalen: mannen zijn de max! Ik hoop er snel zelf nog eens eentje te vinden.

Echter, wanneer ik het in dit boek over ‘de man’ heb, heb ik het niet over jou, lieve, mannelijke lezer. Jij bent duidelijk niet De Man, want je leest dit boek. Jij bent gewoon ... Thomas. Neen, wanneer ik tekeer ga tegen ‘mannen’, dan heb ik het over dat kleine percentage dat de kern van het probleem vormt. Mannen die vrouwen als minderwaardig beschouwen. Mannen die vinden dat je als vrouw niet mag beslissen over je eigen lichaam. Mannen die fysieke zwakte gelijkstellen aan zwakte in het algemeen. Kortom, het gehele ledenbestand van Schild & Vrienden.

En dan ten slotte: ik schrijf over mezelf, maar dat wil niet noodzakelijkerwijze zeggen dat ik alles zelf meegemaakt heb. Sommige delen van dit boek zijn zeker autobiografisch, andere delen zijn anekdotes en nog andere heb ik verzonnen, gewoon omdat dat me grappiger leek. Dus, schiet me niet dood, ik doe het voor jou, opdat jij je nog meer zou amuseren tijdens het lezen.

Het fenomeen 'single'

You're on your own
In a world you've grown

- James Blake ('Retrograde')

In een boek dat ‘Handleiding voor de single’ heet, is het misschien niet slecht om eens stil te staan bij het begrip ‘single’. Ik wil niet opscheppen, maar ik heb een universitaire opleiding genoten en daardoor weet ik dat wetenschappelijke papers dat ook altijd doen. Niet dat dit werk wetenschappelijk is, integendeel. Het is een en al subjectiviteit en intuïtie, maar volgens Ingeborg is dat veel meer waard.

Single betekent, vrij vertaald, alleenstaande. Zonder partner. Volgens Wikipedia is een alleenstaande (of alleengaande) iemand die geen partner heeft, alleen woont en in het eigen dagelijkse onderhoud voorziet.

Die fijne definitie gaat gepaard met een prachtige foto van een fifties huisvrouwje aan het fornuis (ik verzin dit niet, zoek het maar op!). Kortom, geen rooskleurig beeld. Wanneer we het hebben over alle rampen die een vrouw kan overkomen (verkrachting en moord buiten beschouwing gelaten), dan huiveren wij, de vrouwjes, het meest bij de gedachte van het OV-woord: de Oude Vrijster.

Even een kort, licht feministisch getint intermezzo. Is het je al eens opgevallen dat er in onze taal geen mannelijk equivalent bestaat voor Oude Vrijster? Mannen kunnen wel gelabeld worden als ‘Eeuwige Vrijgezel’, maar de connotatie is volledig anders. Eeuwige Vrijgezel impliceert fun, massa’s vrijblijvende seks en een zekere nonchalante eigengereidheid. Bij Oude Vrijster denken we aan een stoffig huis vol porseleinen beeldjes, sanseveria’s en een stuk of honderd katten. Heb ik gelijk?

Hetzelfde geldt trouwens voor het woord ‘slet’. Er bestaat geen mannelijke tegenhanger. ‘Player’, ja, dat wordt gezegd. Maar opnieuw: het zit hem in de connotatie. Daar waar een ‘player’ gevaarlijk, onweersaanbaar en sexy klinkt, denken we bij ‘slet’ aan een uitgewoonde vagina vol genitale wratten. Niet hetzelfde.

Dus, aan iedereen die het nodig vindt om vrouwen te wijzen op het feit dat ze ‘niets hebben om over te klagen’ en dat ‘feminisme toch niet meer van deze tijd is’: mag ik je erop attent maken dat onze moderne taal tot op de dag van vandaag een discrepantie aangeeft tussen hoe we over mannen (positief! fun!) en vrouwen (saai! ongewenst!) denken? En dat ik, zolang dat niet verandert, verhitte argumenten zal blijven aanvoeren over het belang van streven naar gelijkwaardigheid tussen de seksen?

Ik stel daarom ook voor dat we zowel ‘slet’ als ‘oude vrijster’ vanaf nu niet meer gebruiken en we samen zoeken naar gelijkaardige alternatieven voor de mannelijke tegenhangers. Alle voorstellen mogen naar de redactie doorgestuurd worden en samen mikken we op Woord van het Jaar 2020.

Een kleine anekdote. Toen ik jong was, speelden mijn zussen en ik graag met barbies. We hadden er zes. Drie waren van Mattel, dat waren ‘de prinsessen’. De andere drie waren van een B-merk en die fungeerden als de boze stiefzussen. We hadden ook één Ken. Hij was – uiteraard – de prins. Ons standaardspelletje ging als volgt: de prins gaf een bal waarop alle huwbare meisjes van het land uitgenodigd werden. Op het bal zou hij één van hen uitkiezen om zijn vrouw te worden (elke gelijkennis die dit verhaal vertoont met een

bekende Disney-klassieker berust louter op toeval). Het bal zelf was een kruising tussen een modeshow en een missverkiezing, waarbij er verschillende rondes waren die telkens aangepaste kledij vereisten. De prins zat op zijn troon en keurde de paraderende meisjes. Na elke ronde gaf hij punten en het meisje dat op het einde het meeste punten verzameld had, won en werd zijn vrouw. Seksistisch en oppervlakkig? Tuurlijk, maar wij vonden dat destijds gewoon een efficiënt systeem.

Veel ervaring en ruzies leerden ons dat het niet bevorderlijk was voor de sfeer als er slechts één prinses won. Dus koos de prins op het einde gewoon de drie prinsessen als zijn vrouw en mochten wij (onze prinsessen) om de beurt op Ken gaan liggen. De stiefzussen werden gestraft (God weet waarom, ik weet alleen dat we toen een goede reden hadden) en bleven alleen achter. Nu kan je denken: 'Goh, dat was slim bekeken van die drie zussen. Ze konden zo goed met elkaar overweg dat ze elkaar de prins gunden.' Dat is een zeer positieve manier om het te bekijken, maar intussen denkt mijn cynische, volwassen zelf daar anders over. Nu denk ik eerder dat het er toen al zat ingebakken, dat hardnekkige idee dat een vrouw niet alleen mag blijven. Dat ze zich nog eerder aan polyamorie zal overgeven en haar eigen identiteit zal verloochenen om in de gratie te komen van een man. Dat het ergste wat je als vrouw kan overkomen, de singlestatus is.

Die negatieve bijklank van het woord 'single' was niet alleen iets van de vroege jaren 90. Het speelt nu nog steeds en dat kunnen we misschien wel het best illustreren aan de hand van de casus van Jennifer Aniston. De populaire actrice uit Friends die er, in de halve eeuw dat ze hier rondloopt, nog steeds niet in geslaagd is om een mannetje te houden. Arme Jen. Na Brad Pitt, Vince Vaughn en John Mayer is ze

nu ook Justin Theroux kwijtgeraakt en heeft ze daarmee elke kans op voortplanting verspeeld. Arme Jen?? Gaan we medelijden hebben met een waanzinnig succesvolle multimiljonair met de looks van een fotomodel? Gewoon omdat ze single is? Ik dacht het niet. En toch blijkt die ene factor, het manloos zijn, zwaarder door te wegen dan al die andere domeinen waarin Jenny uitblinkt. Hoe komt dat?

In mijn vriendenkring merk ik dat mijn single status steevast een mengeling van jaloezie en medelijden opwekt. Wanneer ik in geuren en kleuren vertel over een wild weekend of een amusante seksuele ontmoeting (later meer daarover! #spoileralert¹: de klemtoon ligt helaas vaker op 'amusement' dan op 'seksueel'), ontlokt dat bij mijn gehuwde vriendinnen vaak een verlangende zucht van 'Oh, wat heb jij een spannend leven!'

Aan de andere kant word ik zelden uitgenodigd voor een etentje onder koppels. De uitleg die daarmee gepaard gaat, luidt: 'Je zou je toch maar vervelen, het gaat alleen maar over kinderen en scholen.' Ze hebben gelijk, dat vind ik inderdaad strontvervelende onderwerpen. Maar heel soms, meestal na een derde glas wijn, bekent de vriendin in kwestie dat ze het wat gevaarlijk vindt, zo'n single vriendin in combinatie met al die geile papa's die al maanden geen seks meer gehad hebben: 'Straks ga jij nog achter mijn man aan, hahaha.' Maak je geen zorgen, Sharon, heb je je man al eens bekeken? Ik laat me nog liever op een cactus zakken.

Wanneer de media berichten over 'de single', zijn er twee soorten artikels. De eerste heeft als doel een oplossing voor 'het probleem' te zoeken en kopt: 'Single, wat nu?' Wat nu? Wat bedoelen ze daarmee?

Moet ik een hol gaan graven in een bos en daarin gaan leven? Hoezo 'Wat nu'? Ga eens dood!

Een ander soort artikels probeert dan weer om van die negatieve 'single'-status iets positiefs te maken: 'Happy Single op elke leeftijd'. Ik vind dat hele 'happy single'-gedoe bullshit. En wel om de volgende redenen. De 'happy' single impliceert dat je blij bent met je alleenstaande status. Dat het een bewuste keuze is om zonder partner door het leven te gaan. Ik denk niet dat er zoiets bestaat. Nuance: ik ken heel veel vrouwen die bewust alleen blijven, maar dan alleen maar omdat ze in die kweekvijver der mongolen, 'Tinder' genaamd, niets vinden dat hen ook maar enigszins waard is.

Even een stukje goedbedoeld advies voor mensen die in een relatie zitten en de nood voelen om hun single vriend(in) aan de man te helpen. Zeg nooit, maar dan ook nooit tegen iemand zonder partner dat ze haar verwachtingen moet verlagen. Ik hoor dat heel vaak en doorgaans ben ik zachtaardig en pacifistisch van aard, maar een dergelijke uitspraak ontlokt bij mij de neiging tot ernstige fysieke agressie. Waarom zou ik mijn standaard moeten verlagen? Ik vraag niet veel. Dit zijn mijn voorwaarden: ik wil een man die enigszins in staat is een volzin te vormen (en die correct kan neerpennen indien gevraagd), die mij kan doen lachen (gevoel voor humor, jongens, ik weet het, het is een cliché, maar wij vrouwtjes houden daarvan) en die er niet uitziet alsof hij net een tripje in de gehaktmolen gemaakt heeft. Nauwelijks een mission impossible, lieve vrienden. En mocht ik dan toch een combinatie willen van Barack Obama, Johnny Depp (de jonge versie) en Hans Teeuwen, dan is dat toch zeker mijn probleem? Ik zal die wellicht nooit vinden, maar waarom zou dat jullie storen?

Waarom moet ik per se gepaard worden met een ander specimen? Omdat je rustiger zou slapen als je man niet meer naar mijn borsten zou kijken? Sharon?

Dat gezegde zijnde: mensen blijven single omdat ze (voorlopig) niemand vinden die aan hun standaard voldoet. Niet omdat ze dat per se willen. Waarom doen we anders zoveel moeite als we uitgaan? Waarom zouden we anders volledig geplamuurd, op hakken van 20 centimeter en met een decolleté waar iemand 127 uur in vast kan komen te zitten de deur uitgaan? Niet voor ons plezier in elk geval. Hoge hakken zijn de vijand van de vrouw. Het is ons persoonlijk Guantánamo. Maar onze benen zien er dan goed uit. Vandaar.

Iedereen wil liefde in zijn leven, dat behoeft geen verdere uitleg. The Beatles zongen het al: 'All You Need Is Love'. Als multimiljonairs hadden ze natuurlijk makkelijk praten, maar ze hadden een punt. Liefde is een van onze basisdrijfveren. Maar onder welke vorm je die toegediend krijgt, daar kan discussie over bestaan. Want wat is single zijn nu helemaal?

Ik vind de Wikipedia-definitie eng en voorbijgestreefd. In tijden van genderdiversiteit kunnen we toch zeker wel een breder begrip van het single zijn hanteren dan: je bent het wel of niet. Ik mag het graag zien als een spectrum waarbij je aan de ene kant weigert de deur uit te gaan zonder je partner en je klerkast louter bestaat uit 'matching outfits' en aan de andere kant het liefst op een pilaar in een afgelegen grot gaat zitten. Daartussen bestaat heel veel. Je zou bijvoorbeeld single kunnen zijn, maar wel op regelmatige basis hete seks hebben met je fuckboy. Of je kan een open relatie onderhouden met je man.

Misschien ben je het latrelatietype? Misschien heb je twee vriendjes? Eentje om mee te praten en eentje om mee te vogelen? Ben je dan single? Of samen?

Ik ben van mening dat iedereen dat type relatie moet kiezen waar men zich het best bij voelt. En ik ben ervan overtuigd dat even single zijn je daarbij kan helpen. Wanneer je in een relatie zit, ga je je per definitie aanpassen aan die ander. Dat is niet verkeerd, integendeel, het is nodig om die relatie in stand te kunnen houden. Maar als je bijvoorbeeld sinds je zeventiende samen bent met dezelfde persoon, dan is het wellicht wat moeilijker om te weten te komen wie jij écht bent en wat je nodig hebt, zonder dat je deel uitmaakt van een duo. Als single kan dat wel. Je kan je leven inrichten zoals jij het wil. Je kan anderen toelaten in die mate waarin het voor jou comfortabel voelt. Ik kan me voorstellen dat je, na een relatie van 20 jaar, het idee om eens even in het rond te vogelen wat moeilijker verkocht krijgt. Zeker wanneer het gepaard gaat met de zin: 'Maar schat, ik wil te weten komen welk type relatie nu echt goed bij me past.'

Ik ga niet liegen, alleen zijn sukt² soms, *big time*. Zeker op een regenachtige zondag wanneer je alleen maar tegen een warm lijf wil kruipen en vastgehouden wil worden. Maar in een relatie zitten hangt soms ook de keel uit. Om even een open deur in te trappen: alles heeft zijn voor- en zijn nadelen. Het is aan jou om er de voordelen van in te zien en die te exploreren. Dat is de enige manier waarop je echt een happy single kan zijn.